

CCR discuta sesizarile în legatura cu Legea privind deklasificarea unor documente

Curtea Constitutionala a României discuta, miercuri, sesizarile PNL, USR, ICCJ si a presedintelui Klaus Iohannis în legatura cu Legea privind deklasificarea unor documente.

* Șeful statului a sesizat CCR cu privire la aceasta lege, motivând ca, "prin modul în care a fost adoptata, precum si prin continutul normativ", contravine unor norme si principii constitutionale. El a solicitat CCR sa constata ca legea, care i-a fost transmisa pentru promulgare pe 21 noiembrie, este neconstitutionala în ansamblu.

Presedintele a invocat motive de neconstitutionalitate extrinseca, precizând ca se încalca articolul 61 alineatul (2) si articolul 75 alineatele (1), (4) si (5), prin raportare la articolul 118 alineatul (2) din Constitutie.

El preciza ca, potrivit articolului 6 din legea critica, introdus la Camera decizionala, "lucratorii din Serviciul Român de Informatii, precum si cei din toate institutiile emitente, care pun la dispozitia conducerii institutiilor din care fac parte, la solicitarea Comisiei comune permanente a Camerei Deputatilor si Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activitatii Serviciului Român de Informatii, documente si declaratii care au ca temei Hotarârea nr. 17/2005 a Consiliului Suprem de Aparare a Țarii nu raspund penal, disciplinar, administrativ sau financiar pentru actiunile întreprinse în acest sens".

"Potrivit art. 27 alin. (1) din Legea nr. 14/1992, personalul Serviciului Român de Informatii se compune din cadre militare permanente si salariati civili, care îndeplinesc atributii operative si administrative. De asemenea, în conformitate cu alin. (3) din acelasi text normativ, cadrele militare ale Serviciului Român de Informatii au toate drepturile si obligatiile prevazute, pentru militarii Armatei Române, de reglementarile legale, statutele si regulamentele militare", mentiona Iohannis.

Presedintele a mai mentionat ca Legea 80/1995 privind statutul cadrelor militare prevede la art. 33 ca: "Pentru abateri de la disciplina militara, neîndeplinirea îndatoririlor, încalcarea normelor de conduita militara, a regulilor de convietuire sociala, ofiterilor, maistrilor militari si subofiterilor li se pot aplica urmatoarele sanctiuni disciplinare: avertisment; mustrare scrisa; retrogradare în functie; amânarea înaintarii în gradul urmator pe timp de 1-2 ani".

"În acest sens, potrivit art. 8 alin. (1) lit. f) din acelasi act normativ, pastrarea 'cu strictete a secretului militar, de stat si de serviciu, precum si caracterul confidential al unor activitati si documente' reprezinta o îndatorire principala a cadrelor militare", se arata în sesizare.

Totodata, indica sursa citata, conform articolului 89 alineatul (2) din Legea 80/1995 privind statutul cadrelor militare: "Cadrele militare în activitate din Ministerul Apararii Nationale se suspenda din functie pe perioada în care, fiind în stare de arest preventiv, sunt urmarite penal, trimise în judecata ori sunt judecate de catre instantele judecatoresti. Pe perioada suspendarii din functie, ofiterii, maistrii militari si subofiterii nu beneficiaza de niciun drept din partea Ministerului Apararii Nationale". Astfel, masurile dispuse în cursul procesului penal reprezinta motive de suspendare a raportului de serviciu.

Șeful statului a mai aratat ca, potrivit articolului 4 din legea critica, "persoanele care se considera vatamate într-un drept ori într-un interes legitim de efectele produse de documentele prevazute la art. 1 au posibilitatea, în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, sa se adreseze instantelor competente pentru constatarea încalcarii drepturilor si libertatilor fundamentale si repararea prejudiciului suferit".

"Asadar, în acest caz, vatamarea într-un drept ori într-un interes legitim este prezumata de legiuitor ca provenind din efectele produse de documentele prevazute la art. 1'. Or, aceste documente nu pot avea alta natura juridica

decât aceea a unor acte administrative. În acest sens, prin Decizia nr. 583/2018, în par.133, Curtea Constituțională a statuat ca: 'actele administrative extrajudiciare încheiate de către sau între autoritățile publice care privesc desfasurarea procedurilor judiciare (protocoale de colaborare/cooperare) nu pot fi asimilate cu procedura judiciară în sine, drept care au și o expresie normativă distinctă. Ele își mențin natura lor juridică de act administrativ, în conformitate cu art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004, fără a se identifica în vreun fel cu procedura judiciară civilă sau penală, aceasta desfasurându-se potrivit și în limitele Codurilor de procedura civilă/penală', se explică în sesizare.

În ceea ce privește dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, Iohannis precizează că articolul 52 la alineatul (1) și (2) din Constituție prevede: "(1) Persoana vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, anularea actului și repararea pagubei. (2) Condițiile și limitele exercitării acestui drept se stabilesc prin lege organică".

"În consecință, stabilind dreptul la repararea prejudiciului suferit ca urmare a efectelor produse de 'documentele prevăzute la art. 1' din legea criticată, (direct, fără ca o instanță de contencios administrativ să se pronunțe asupra legalității acestor acte), Legea privind declasificarea unor documente apare ca instituind o normă derogatorie de la ansamblul regulilor ce guvernează contenciosul administrativ, reguli instituite prin Legea nr. 554/2004, ceea ce ar fi impus adoptarea sa cu respectarea art. 76 alin. (1) din Constituție", nota președintele în sesizare.

* În cererea de sesizare a Curții Constituționale, Instanța supremă arată că, potrivit deciziei CCR 619/2016, legea trebuie să îndeplinească cele trei cerințe de calitate: claritate, precizie și previzibilitate.

În opinia Instanței supreme, dispozițiile articolului 5 din Legea privind declasificarea unor documente nu întrunesc, din punct de vedere al coerenței, al clarității, al preciziei și al previzibilității, exigențele articolului 1 alineatul (5) din Constituție, în componenta sa referitoare la calitatea legii.

Potrivit articolului 5 din Legea privind declasificarea unor documente, cauzele în care au fost pronunțate hotărâri definitive și în care au fost administrate probe prin mijloace tehnice speciale în perioada de existență a documentelor prevăzute la articolul 1 și până la intrarea în vigoare a prezentei legi sunt supuse revizuirii. Competența revine primei instanțe care a soluționat fondul cauzei.

Concret, spunea ICCJ, nu se poate stabili dacă în calea de atac a revizuirii reglementate în art. 5 din Legea privind declasificarea unor documente sunt sau nu sunt aplicabile dispozițiile art. 455 Cod de procedura penală (persoanele care pot cere revizuirea), art. 456 Cpp (cererea de revizuire), art. 459 Cpp (admiterea în principiu), art. 460 Cpp (măsurile care pot fi luate odată cu sau ulterior admiterii în principiu), art. 461 Cpp (rejudecarea), art. 462 Cpp (soluțiile după rejudecare) sau art. 463 Cpp (calea de atac).

* Senatorii PNL și USR susțineau că propunerea legislativă a fost dezbătută și adoptată conform procedurii de adoptare a legilor ordinare, deși aceasta cuprinde dispoziții care faceau necesară și impuneau adoptarea sa sub formă unei legi organice.

"Întrucât Parlamentul a legiferat printr-o lege ordinară în domenii supuse reglementării exprese prin lege organică, apreciem că întreaga procedură de adoptare a legii a fost fundamental viciată, legea trebuia să fie adoptată cu majoritatea cerută de Constituție pentru legile organice și va solicităm să constatăți că Legea privind declasificarea unor documente este neconstituțională întrucât încalcă prevederile art. 52 alineatul (2), ale art. 73 alineatul (3) literele (e), (h), (k) și (l), precum și prevederile art. 76 alineatul (1) și cele ale art. 118 alineatul (2) din Constituția României, republicată", arătau aceștia.